

Склад робочої групи:

- Захараш М.П. – член-кор. НАМН України, професор кафедри хірургії Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, заст. Генерального директора універсальної клініки «Оберіг»
- Парій В.Д. – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту охорони здоров'я Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, медичний Директор універсальної клініки «Оберіг»
- Яковенко В.О. – кандидат медичних наук, завідувач відділенням ендоскопії і малоінвазивної хірургії Універсальної клініки «Оберіг»
- Курик О.Г. – доктор медичних наук, завідувач патогістологічного центру Універсальної клініки «Оберіг»

Пояснювальна записка

Пухлини стравоходу залишаються однією із актуальних проблем сучасної хірургії і онкології. Кращі результати лікування можна досягнути при діагностиці передракових станів і ранніх ракових змін слизової оболонки стравоходу, зокрема – стравоходу Барретта, який асоціюється з підвищеним ризиком розвитку аденокарциноми стравоходу, що спостерігається у 0,5-1% випадків. До 95% випадків залозистого раку стравоходу діагностують у хворих із стравоходом Барретта. Сучасні ендоскопічні технології дають можливість розрізнити різні типи метаплазованого епітелію у ділянках циліндричної метаплазії стравоходу Барретта.

Єдиним шляхом суттєвого покращення безпосередніх, віддалених, функціональних результатів і якості життя оперованих хворих є проведення скринінгу раку стравоходу та своєчасної діагностики передракових захворювань і ранніх стадій раку даної локалізації за рахунок широкого запровадження і активного використання сучасних методів ендоскопічної та морфологічної діагностики, сучасної ендоскопічної хірургії, що і обумовлює необхідність проведення циклів тематичного удосконалення лікарів-ендоскопістів, проктологів, онкологів, хірургів, патогістологів та інших фахівців з указаних проблем.

Метою проведення інформаційного циклу ТУ «Ендоскопічна діагностика і ендоскопічна хірургія передракових захворювань та ранніх стадій раку стравоходу, їх морфологічна верифікація» є поглиблення знань і умінь лікарів різних спеціальностей, які займаються діагностикою і лікуванням передракових захворювань стравоходу шляхом ознайомлення їх з сучасними можливостями ендоскопічної і морфологічної діагностики вказаних захворювань, освоєння або удосконалення техніки їх виконання, надання слухачам інформації щодо новітніх досягнень в указаних галузях медичної науки і практики.

Контингент лікарів – слухачів циклу ТУ «Ендоскопічна діагностика і ендоскопічна хірургія передракових захворювань та ранніх стадій раку

стравоходу, їх морфологічна верифікація»: лікарі – ендоскопісти, хірурги, онкологи, гастроентерологи, патологоанатоми та інші фахівці.

Зміст програми охоплює весь необхідний комплекс теоретичних знань, необхідних для підвищення рівня професійної підготовки з проблем діагностики передракових захворювань і ранніх стадій стравоходу, хірургічного їх лікування з використання ендоскопічних технологій.

Програму побудовано за системою блоків, які є окремими підрозділами з певних розділів ендоскопічної і морфологічної діагностики захворювань товстої кишки, що містять необхідний обсяг теоретичної і практичної інформації з указаних проблем. Кожний розділ включає декілька тем.

Для виконання програми передбачено проведення лекцій (6 год.), семінарів (8 год.) , практичних занять (25 год.)

Для визначення рівня знань і практичних навичок слухачів передбачено проведення заключного заліку з оцінкою «Зараховано», «Не зараховано».

Слухачам, які успішно склали залік, видається Посвідчення встановленого МОЗ України зразка про тематичне удосконалення.

Навчальний план циклу тематичного удосконалення «Ендоскопічна і морфологічна діагностика, ендоскопічна хірургія передракових захворювань та ранніх стадій раку стравоходу».

Тривалість циклу - 39 год.: Лекції - 6 год.

Семінари - 8 год.

Практичні заняття - 25 год.

№ п/п	Назва теми	Кількість навчальних годин			Всього
		Лекції	Семінари	Практ. заняття	
1	Рак стравоходу - актуальна проблема сучасної онкології: Етіологія, роль генетичних чинників. Патогенез. Клініка. Діагностика. Скринінг, профілактика раку	2	2	-	4

	стравоходу. Передракові захворювання стравоходу: стравохід Барретта, лейкоплакія. Підслизові утворення стравоходу.				
2	Морфологічна діагностика захворювань і новоутворень стравоходу.	2	2	2	6
3	Новітні ендоскопічні технології в діагностиці і хірургічному лікуванні передракових захворювань та ранніх стадій раку стравоходу	2	2	23	27
4	Заключна конференція	-	2	-	2
Всього:		6	8	25	39

Навчальна програма циклу тематичного удосконалення « Ендоскопічна і морфологічна діагностика, ендоскопічна хірургія передракових захворювань та ранніх стадій раку стравоходу»

№ п/п	Назва курсу, структура розділу, теми.
1	Рак стравоходу - актуальна проблема сучасної онкології: Етіологія, роль генетичних чинників. Патогенез. Клініка. Діагностика. Скринінг, профілактика раку стравоходу. Передракові захворювання стравоходу: стравохід Барретта, лейкоплакія. Підслизові утворення стравоходу.
2	Морфологічна діагностика передракових захворювань та раку товстої кишки.
3	Новітні ендоскопічні технології в діагностиці і хірургічному лікуванні передракових захворювань та ранніх стадій раку стравоходу

Перелік практичних навичок для оволодіння на циклі ТУ «Ендоскопічна діагностика і ендоскопічна хірургія передракових захворювань і ранніх стадій раку товстої кишки, їх морфологічна верифікація»:

1. Виконання езофагоскопії.
2. Виконання інверсного огляду в кардії.
3. Виконання політопної біопсії.
4. Виконання петлевої ендоскопічної поліпектомії.
5. Виконання ендоскопічної підслизової ін'єкції.
6. Виконання ендоскопічного клішування.
7. Виконання ендоскопічного лігірування.
8. Виконання ендоскопічної аргонеплазмової абляції.

9. Виконання ендоскопічної підслизової дисекції новоутворень стравоходу.
10. Підготовка видалених тканин до морфологічного дослідження.
11. Виконання морфологічних досліджень видалених мікропрепаратів за участю керівника патогістологічного Центру.

Питання до заліку на циклі ТУ «Ендоскопічна діагностика і ендоскопічна хірургія передракових захворювань і ранніх стадій раку стравоходу, їх морфологічна верифікація»:

1. Хірургічна анатомія і фізіологія стравоходу.
2. Передракові захворювання стравоходу.
3. Стравохід Барретта. Ендоскопічна діагностика.
4. Празька ендоскопічна класифікація синдрому Барретта.
5. Лос-Анжелеська класифікація рефлюкс-езофагіту.
6. Класифікація типів метаплазії при синдромі Барретта.
7. Сучасні технології ендоскопічної діагностики передракових ранніх ракових утворень стравоходу.
8. Паризька класифікація пухлинних новоутворень стравоходу.
9. Класифікація поверхневих неоплазій по JCGA.
10. Підготовка до езофагоскопії.
11. Обладнання для ендоскопічної езофагоскопії.
12. Переваги трансназальної езофагоскопії.
13. Фізичні основи вузькосмугового дослідження.
14. Відеоендоскопічні системи з високою роздільною здатністю і вузькосмугови дослідженням.
15. Метод езофагоскопії.
16. Інверсний огляд в кардії.
17. Ендоскопічне дослідження з високим збільшенням.
18. Методи хромоскопії слизової оболонки стравоходу.
19. Поверхневі неоплазії стравоходу.
20. Підслизові утворення стравоходу.
21. Дивертикули стравоходу.
22. Ахалазія стравоходу.
23. Дивертикул Ценкера.
24. Ендоскопічне лікування дивертикулів Ценкера.
25. Пероральна туннельна ендоскопічна міотомія.
26. Бужування стравоходу.

27. Баллона дилатація стравоходу.
28. Ушивання ран і перфорацій стравоходу.
29. Варикозне розширення вен стравоходу. Діагностика.
30. Варикозне розширення вен стравоходу. Ендоскопічне лікування.
31. Анестезіологічне забезпечення ендоскопічного дослідження стравоходу.
32. Ендоскопічна ультрасонографія: глибина інвазії поверхневих неоплазій.
33. Ендоскопічна ультрасонографія при підслизових утвореннях стравоходу.
34. Біопсія слизової оболонки стравоходу.
35. Фото- і відеофіксація дослідження.
36. Принципи видалення поверхневих неоплазій стравоходу.
37. Методи поліпектомії.
38. Щипцева поліпектомія.
39. Холодна петлева поліпектомія.
40. Коагуляційна петлева поліпектомія.
41. Ендолігування.
42. Ендокліпування.
43. Ендоскопічна підслизова ін'єкція.
44. Ендоскопічна резекція слизової оболонки стравоходу.
45. Ендоскопічна резекція за допомогою дистального ковпачка.
46. Ендоскопічна підслизова дисекція.
47. Підготовка макропрепарату до морфологічного дослідження.
48. Морфологія захворювань стравоходу.

Перелік літератури

1. Ендоскопічна і морфологічна діагностики стравоходу Барретта . Методичні рекомендації / О.Г. Курик, М.Ю. Коломоєць, В.О. Яковенко, О.В. Каленська / Міністерство охорони здоров'я України, Український центр наукової медичної інформації і патентно-ліцензійної роботи. – К.: «Аврора Принт». – 2012. – 29с.
2. Іноваційні алгоритми діагностики та лікування гастроєзофагеальної рефлюксної хвороби / В. Д. Парій, В. О. Яковенко, О. Г. Курик, Г. О. Соловійова / Науковий журнал МОЗ України. – 2013. – №3 (4) . – С. 94-99. – Режим доступу: http://www.moz.gov.ua/files/sci_mag/mhu_sci_mag_2013_03.pdf
3. Яковенко В.О. Ендоскопічна ультрасонографія у диференційній діагностиці підслизових утворень травного тракту (Частина 3) / В.О. Яковенко // Thegaria. Український медичний вісник. – К.:ВКФ "Триада", 2015, №6 (99). – С. 25-26.
4. Яковенко В.О. Ендоскопічна ультрасонографія у диференційній діагностиці підслизових утворень травного тракту (Частина 2) / В.О. Яковенко // Thegaria. Український медичний вісник. – 2015. – №5 (98). – С. 21-22.

5. Яковенко В.О. Ендоскопічна ультрасонографія у диференційній діагностиці підслизових утворень травного тракту (Частина 1) / В.О. Яковенко // Therapia. Український медичний вісник. – 2015. – №4 (97). – С. 17-19.

6. Курик О.Г. Морфологія гастроєзофагеальної рефлюксної хвороби / О.Г. Курик, Г.А. Соловйова, В.О. Яковенко // Сучасна гастроентерологія. – 2010. – №2 (52). – С. 27- 32. – Режим доступу: http://www.vitapol.com.ua/user_files/pdfs/gastro/115512323443612_06062010115233.pdf

7. Яковенко В.О. Ендоскопічна резекція слизової оболонки і підслизова дисекція нейроендокринних пухлин травного каналу [Електронний ресурс] / В.О. Яковенко, О.Г. Курик // Клінічна хірургія. – 2014. – № 5. – С. 9-11. – Режим доступу: http://hirurgiya.com.ua/files/arhiv_2014_05.pdf

8. Яковенко В.А. Первый в Украине клинический опыт пероральной эндоскопической подслизистой миотомии (РОЕМ) для лечения ахалазии кардии / В.А Яковенко, S. Seewald, H. Inoue // Укр. ж. малоінвазивної ендоск. хір. – 2014. – Т. 18, № 4. – С. 4-8 Режим доступа: http://oberig.ua/media/files/2014_4_2_Part1.pdf
http://endoscopy.com.ua/assets/files/journal/2014_4.pdf

9. Яковенко В.А. Первый в Украине клинический опыт лечения дивертикула Ценкера способом гибкой эндоскопической дивертикулотомии с пластикой пищевода / В.А. Яковенко, Ш. Зивальд // Хірургія України. – 2014. – №4, т. 52. – С.

10. Захараш, М. П. Сучасні ендоскопічні методики діагностики захворювань верхніх відділів травного каналу / М.П. Захараш, В.О. Яковенко // Хірургія України. – 2010. – № 2. – С .114-115.

11. Яковенко В.А. Первый в Украине опыт эндоскопической туннельной подслизистой диссекции гигантской липомы кардинального отдела пищевода / В.А. Яковенко [Електронний ресурс] // Сучасна гастроентерологія. – К.:ТОВ «ВІТ-А-ПОЛ», 2014, №5 (79). – С. 56-60. – Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/j-pdf/SGastro_2014_5_11.pdf